

Asia: VN/30163/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston kulttuuripoliittiseksi selonteoksi

Visio

**Kannatatteko kulttuuripoliittisen selonteon visiota?
Kyllä / En. Jos ette, kuvailkaa mahdolliset muutostarpeet.**

Kyllä

Mahdolliset muutostarpeet.

-

Tavoitteet

Kannatatteko kulttuuripoliittisen selonteon neljää tavoitetta?

Kyllä, tavoitteet vastaavat omaa näkemystäni

Jos vastasitte en, kuvailkaa tiiviisti mahdolliset muutostarpeet.

-

Toimenpide-ehdotukset

Tässä on lueteltu yhdeksän toimenpidekokonaisuutta. Mitkä raportin toimenpide-ehdotuksista ovat mielestänne kaikkein tärkeimmät ja kiireellisimmät toteuttaa? Valitse ensin yksi (1) haluamasi toimenpidekokonaisuus ja kirjoita sen jälkeen haluamasi toimenpide-ehdotukset alla olevaan tilaan kaikki peräkkäin. Valitse yhteensä enintään viisi (5).

Kulttuurin perusta tulevaisuuskestäväksi [Yleissivistävän koulun opetussuunnitelman mukainen taidekasvatus on nähtävä osana kulttuuripolitiikkaa. Peruskoulun asemaa Suomen suurimpana taidekasvatuslaitoksena on vahvistettava.]

Oma roolinne tulevassa toimeenpanossa

Millaisena näette oman tai edustamanne tahon roolin kulttuuripoliittisenselonteon toimeenpanossa?

Kuvis ry edustaa kuvataidekasvatuksen roolia kulttuuripoliittisessa toimeenpanossa. Edustamme kuvataiteen, visuaalisen kulttuurin ja pedagogiikan ammattilaisia, jotka ovat avainasemassa mm. lasten ja nuorten laadukkaassa taide- ja kulttuurikasvatuksessa. Siten olemme myös mahdollistamassa jokaisen tasavertaista oikeutta taiteeseen ja kulttuurin monella koulutuksen sekä sektorirajat ylittävällä alalla.

Tiivistelmä näkemyksistänne

Tähän voitte kirjoittaa mahdolliset muut kulttuuripoliittista selontekoa koskevat huomionne.

Kulttuuripoliittisen selonteon visio nostaa esiin kulttuurin merkityksellisyyden yhteiskunnalle ja tulevaisuudelle. Tavoitteet ja toimenpide-ehdotukset ovat oikeansuuntaisia, mutta joitakin asioita haluamme nostaa esille ja niiden merkitystä korostaa.

Suhde kulttuuriin syntyy jo varhain ja pohja elinikäiselle kulttuurisuhteelle luodaan silloin. Jotta kulttuurista tulee vision mukainen Suomea vahvistava ja yhdistävä voima, joka mahdollistaa osallisuutta ja lisää sivistystä sekä hyvinvointia, lasten ja nuorten kulttuurikasvatukseen panostaminen on ensiarvoisen tärkeää. Tässä asiassa merkittävässä roolissa ovat koulut ja yleissivistävä taidekasvatus, joka tavoittaa tasapuolisesti jokaisen lapsen ja nuoren. Kouluissa tapahtuva taidekasvatus on edellytys myös lasten ja nuorten omaehtoiselle kulttuurin harrastamiselle. Ilman jokaisen tavoitettavaa kosketusta kulttuuriin on harrastusten pariin hakeutuminenkin vaikeaa. Siten se on tärkeässä roolissa myös taiteen perusopetusta ajatellen.

Toimenpide-ehdotuksista tärkein on näkemyksemme mukaan Kulttuurin perusta tulevaisuuskestäväksi, sillä se luo pohjan kulttuurin arvostukselle ja kulttuurisuhteen syntyemiselle. Kulttuuripoliittisen ja koulutuspoliittisen selonteon välillä olisi nähtävä vahvempi yhteys ja on tärkeää, että perusopetus sekä lukion ja ammatillisen koulutuksen taideopetus nähdään osana kulttuuripoliittista. Selonteko mainitsee sektorirajojen ylityksen: se, että kaikki suomalaiset tavoitettava yleissivistävän koulun taideopetusta ei lasketa kulttuuripoliittikkaan, eriarvoistaa heidät, joille perusopetuksen taidekasvatus on elämän aikana ainoaa taidekasvatusta. Peruskoulu on Suomen suurin taidekasvattaja.

Viime vuosikymmeninä valtio on rahoittanut erityisesti lasten ja nuorten harrastustoimintaa ja lastenkulttuuria. Nämä panokset väistämättä kohdentuvat vain osaan lapsia ja nuoria, yleensä sosio-ekonomisen ja maantieteellisin lähtökohdin.

Toimenpiteissä mainitaan myös kaikenikäisten medialukutaidon ylläpitäminen. Medialukutaito on keskeinen sisältö kuvataiteen opetussuunnitelmissa ja kuvataiteen opetus tarjoaa näitä taitoja jo tällä hetkellä. Vähenevät yleissivistävän kuvataideopetuksen tuntimäärät tosin vievät tätä tavoitetta toiseen suuntaan, joten olisikin tarpeen tarkastella myös kuvataiteen tuntimääriä ja niiden mahdollista lisäämistä kaikilla kouluasteilla. Panostus yleissivistävään taideopetukseen tukee kulttuuripoliittisen selonteon visiota kulttuurista jokaisen oikeutena.

Olisi mielestämme tärkeää tuoda esiin aiemmat selonteot ja niiden toteutuminen. Mitkä tavoitteet toteutuivat ja mitkä eivät? Kaipaamme myös konkretiaa ja tarkkuutta. Mikäli toimenpide-ehdotukset eivät ole tarkkoja ja konkreettisia, niillä ei ole tapana toteutua. Tavoitteisiin pääsemiseksi on ensiarvoisen tärkeää kehittää selkeitä, konkreettisia, eri sidosryhmät huomioivia ja tarkoituksenmukaisia toimenpiteitä, jotka aidosti edesauttavat tavoitteiden saavuttamista.

Väyrynen Erja
Kuvataideopettajat KUVIS ry